

STARTTIKURSSIPILOTTIEN VERTAILU

Syksyllä 2024 järjestettiin starttikurssipilotit Turun Suomalaisen Yhteiskoulun lukiossa (TSYKissä) ja Puolalanmäen lukiossa. Seuraavassa tekstissä on vertailtu niiden toteutusta.

Toteutus

Puolalanmäen lukion starttikurssipilotti (laajuus 1 op) toteutettiin lukuvuonna 2024–2025 periodin 1 aikana ja TSYKin pilotti (laajuus 2 op) periodien 1 ja 2 aikana (viisijaksojärjestelmä).

Starttikurssipiloteissa pidettiin tärkeänä perehdyttää ykkösvuoden opiskelijat lukio-opintojen kannalta keskeisten ohjelmien ja Abitti-koeympäristön käyttöön ja hyvinvoinnin eri näkökulmiin moniammatillisesti. Molemmissa lukioissa pilotti sisälsi samanlaisen rakenteen: digitunteja 7–8 kappaletta, hyvinvointitunnin/tunteja ja kaksi erityisopettajien pitämää tuntia.

Aikataulu

Puolalanmäen lukion starttikurssi järjestettiin 1 opintopisteen laajuisena siten, että opintojakso oli sidottu puolikkaan Opo1-opintojakson kanssa samaan palkkiin (kokonaisuus 2 op).

TSYKissä starttikurssipilotti toteutettiin 2 opintopisteen laajuisena Tietotekniikkaa ja hyvinvointia -opintojaksona. Vaikka TSYKissä tunnit oli hajautettu ja opiskelijat seurasivat erillisestä tiedostosta aikataulua, muistivat opiskelijat tulla tunneille. Palautekyselyssä tunteja toivottiin jatkossa kuitenkin enemmän keskelle päivää – nyt moni tunti oli päivän päätteeksi klo 14.50–16.05. Toteutusta pyritään kehittämään lisää.

Digitunnit

Molemmissa lukioissa starttikurssi sisälsi useita digitunteja. Puolalanmäen lukiossa yksi opettaja veti seitsemän digituntia kaikille kuudelle rinnakkaisryhmälle. TSYKissä digitunneista vastasi viisi opettajaa, jotka pitivät yhdeksälle rinnakkaisryhmälle yhteensä kahdeksan digituntia.

Digitunnit sisälsivät molemmissa lukioissa pitkälti samoja aiheita: tietokoneen käytön perusteita ja pikanäppäinkomennot, tietoturva, kirjautuminen eri alustoille, salasanojen hallinta, sähköpostin lähettäminen, OneDrive-pilvitalennus, taulukkolaskennan perusteet ja Abitti-kojärjestelmä. Tuntien materiaalit jaettiin opiskelijoille kurssialustalla (Teams/OneNote).

Puolalanmäen lukiossa käytiin systemaattisemmin läpi kaikki Microsoft 365 -ohjelmat (myös Word, PowerPoint, OneNote, Forms) ja Googlen vastaavat ohjelmat (GoogleDrive, Classroom, Docs, Sheets, Slides, Forms, Meet). TSYKin lukiossa digitunneilla keskityttiin enemmän muutamiin ohjelmiin, kuten LibreOffice Calcin taulukkolaskentaan (kaksi oppituntia), digitaaliseen piirtämiseen (yksi oppitunti) ja Abitti-koejärjestelmään (kaksi oppituntia). TSYKissä digitunnit sisälsivät myös mm. tekoälyyn tutustumista, miellekarttatyökalut, kaaviotyökalujen harjoittelua ja matemaattisten ohjelmistojen käyttöä. Puolalanmäen lukiossa digitunneilla käytiin myös eri kustantajien kurssialustojen toiminnallisuuksia läpi, mutta maantieteen opintojaksolla käytiin GeoGebran harjoittelu ja matematiikan opintojaksoilla matematiikan ohjelmistojen harjoittelu. Vaikka pieniä eroja digituntien sisällöissä ja toteutustavoissa oli, pääpiirteet digitunneissa olivat kuitenkin samanlaiset.

Palautekyselyn mukaan suurin osa opiskelijoista piti molemmissa lukioissa digitunteja tarpeellisina. Vaikka opiskelijoiden taitotaso vaihteli noviisista ohjelmointitaitoihin, sisältöjä koettiin olleen digitunneilla sopivasti; vain muutama yksittäinen opiskelija koki aiheita olleen liian vähän. Lähes puolet lukio-opiskelijoista myönsi jännittäneensä tietokoneen käyttöä ennen starttikurssia, mutta kokivat digituntien vähentäneen jännitystä. Moni opiskelija toivoi digitunteja olevan tulevaisuudessa jopa lisää.

Erityisopettajien tunnit

Molempien lukioden starttikurssipilotit sisälsivät kaksi erityisopettajien tuntia. Toisella oppitunnilla tehtiin digilukiseula ja toisella perehdyttiin opiskelutaitoihin. Palautekyselyssä opiskelutaitoja käsitellyttä oppituntia kehuttiin paljon ja tällaisia tunteja toivottiin lisää.

Hyvinvointitunnit

Molempien lukioden hyvinvointitunnit sisälsivät samoja teemoja. Puolalanmäen lukiossa osana starttikurssia pidettiin jokaiselle ohjausryhmälle erikseen yksi hyvinvointitunti, josta vastasivat opiskeluhuollon asiantuntijat. TSYKissä hyvinvointitunteja oli neljä kappaletta; yhteisöpedagogi piti ryhmäyttämisestä ja sosiaalisista taidoista kaksi oppituntia jokaiselle ryhmälle erikseen ja opiskeluhuollon edustajat psykologi ja kuraattori kaksi oppituntia minätietoisuustaidoista, odotusten realistisuudesta ja itsensä kuuntelusta. Aikatauluhaasteista johtuen opiskeluhoito piti tunnit juhlasalissa isoille ryhmille (ensimmäinen aihe n. 125 hlö paikalla ja toinen aihe kaikki 240 opiskelijaa paikalla), mikä toi omat haasteensa tuntien vuorovaikutteisuuteen. Palautekyselyn mukaan hyvinvointitunnit alensivat kynnystä ottaa opiskeluhuollon jäseniin yhteyttä.

Starttikurssien jatko

Palautekysely järjestettiin molemmissa lukioissa opintojakson loppuun ja palautteiden pohjalta opintojaksoja kehitetään edelleen. Digituntien sisällöt elävät ajassa ja osa sisällöistä vaihtuu vuosittain – riippuen mm. kaupungin opetuskäyttöön hyväksymistä ohjelmistoista ja ylioppilaskirjoituksissa käytössä olevista ohjelmista. Starttikurssipilottien sisällöt koetaan tärkeiksi ja starttikursseja pyritään jatkamaan myös seuraavana lukuvuonna resurssien mahdollistamissa rajoissa.